

КОНСТРУЮВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІДЕНТИЧНОСТІ В ІСТОРИЧНОМУ ДОВКІЛЛІ

Єрмакова С.С., д.п.н. професор, Давидюк Я. А. студент
(кафедра філософії, політології, психології і права)

В умовах світової глобалізації, формування нових еліт, людині важливо зберігати свою історичну пам'ять, у взаємодії з іншими індивідами досягати згоди та уникати конфліктів. Досягнення національної ідентичності дозволяє не втратити своєї індивідуальності, надати особистим потребам соціально прийнятих форм персональної реалізації.

Історіографія з даного питання включає численні праці з психоаналізу, соціології, філософії, мистецтвознавства, через багатоаспектність феномена ідентичності. Точки зору вчених з приводу поняття національної ідентичності мають розбіжності через різне визначення терміну «нації». В українській історіографії питання національної ідентичності розглянуто в працях Черкеса Б.С., Титар О.В., Палій Г.О., тощо.

Конструкція ідентичності бере свій будівельний матеріал з історії, географії, біології, продуктивних та репродуктивних інституцій, з колективної пам'яті і особистих фантазій, від апаратів влади та релігійних одкровень. Національну ідентичність конструює передовсім еліта нації – політична, культурна, економічна. Такі соціально-політичні метаморфози, як наприклад, революція, зміна політичного устрою, війна призводять до створення нової соціально-політичної парадигми суспільства, а відтак до розвитку нової національної ідентичності, яка інколи може заперечувати попередню.

Конструювання ідентичності ґрунтуються на ревізії історії, відновленні, частковій чи повній фальсифікації історичного минулого, для легітимізації нової влади та її ідеологічного забезпечення. Ревізія історії закономірно призводить до ревізії міфології. Міфи, які суперечать новій політичній системі, вилучаються або інтерпретуються по-новому, з вигіднішої точки зору. Таким чином, внаслідок переписування історії, «створюється» новий пласт колективної пам'яті, формується нова міфологія, набір символів та вартостей.

Отже, збереження історичної пам'яті можливе за умови активізація індивідуальної та суспільної свідомості, еволюції неформування політичної нації на засадах солідарності серед населення певної території, незалежно від численних відмінностей.